

Хронічний перебіг, який, як правило, є наслідком ускладнення секундарною інфекцією, супроводжується ознаками плевриту та пневмонії. Летальність коливається в межах 5–20%.

Патологоанатомічні зміни виявляють у верхівкових, серцевих та діафрагмальних частках легень. Уражені ділянки збільшені в об'ємі, щільні, синьо-червоного, темно-червоного або сірого кольору (червона або сіра стадії гепатизації), нерідко з ознаками емфіземи по периферії. Інтерстиціальна сполучна тканина набрякла, бронхіальні та середостінні, рідше заглоткові та шийні лімфовузли збільшені, гіперемійовані, іноді з осередками некрозу, також катаральне запалення слизових оболонок носової порожнини і трахеї з накопиченням слизово-гнійного ексудату, нашарування фібрину на поверхні плеври, епікарда, перикарда.

УДК 636.7:619:616.988.5

ПАРАНЮК Руслан, здобувач вищої освіти 4курсу магістратури спеціальність «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **СМОЛЯК Василь**, канд. вет. наук, доцент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОРІВНЯТИ ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ І ГАСТРОЕНТЕРИТУ АЛІМЕНТАРНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Останніми роками в Україні спостерігається тенденція до зростання чисельності собак. Давно ці тварини знаходяться поряд з людиною, є її надійним другом і помічником. Собаки часто використовуються в наукових цілях, з їх участю проводять біологічні та біотехнічні дослідження та експерименти. Однак, однією із проблем за утримання цих тварин є їх значна захворюваність причиною якої є несвоєчасне проведення профілактичних щеплень і дегельмінтизацій, порушення годівлі, неякісні корми, отруєння.

Серед хвороб собак значна частка припадає на хвороби органів травлення. Функціональні розлади шлунково-кишкового каналу різної етіології є поширеними серед собак. Одним із таких є гастроентерит. Це захворювання зумовлене різними біотичними факторами: парво-, рота- і коронавірусами, збудником чуми, патогенними і умовно патогенними бактеріями (сальмонели, ешерихії, стафілококи, стрептококи), найпростішими та гельмінтами. Ефективність лікування цього захворювання залежить від багатьох чинників: етіології, виду і віку тварин, стану імунної системи, функціонального стану печінки та інших органів, тощо.

Метою роботи було вивчити поширення та етіологію гастроентериту собак м Кам'янець Подільському, і порівняти ефективність лікування хворих собак за парвовірусного ентериту та гастроентериту аліментарного походження.

Новизна роботи: вивчено вікову, породну, нозологічну структуру хвороб собак м. Кам'янець Подільському, обґрунтовано застосування методів етіотропної, патогенетичної і заміної терапії за гастроентериту аліментарного походження і парвовірусного ентериту.

Матеріалами для виконання роботи були дані статистичної звітності міської лікарні державної ветеринарної медицини, записи у журнали прийому хворих тварин, результати клінічного дослідження собак, які поступали в лікарню, та їх лікування, дані морфологічного дослідження крові хворих тварин.

Для вивчення поширення хвороб собак проводили аналіз даних ветеринарної звітності, записів в журналі для реєстрації хворих тварин. За цього враховували вікову, породну і нозологічну структуру хвороб. Всього проведено аналіз по 1053 собаках, які поступили в лікарню у 2023 році

Встановлено, що у собак, які потрапили до клініки частіше діагностували хірургічну патологію. На частку внутрішніх хвороб у структурі хвороб собак приходилось 36,4%. Встановлено вікову, породну і нозологічну структуру хвороб собак, які поступили в лікарню протягом року. З внутрішніх хвороб найчастіше діагностували патологію органів травлення. На гастроентерит в структурі хвороб органів травлення припадало 57,4%. Захворювання проявляється у собак всіх вікових груп, але найчастіше у цуценят двомісячного віку [1]. При вивченні етіології гастроентериту встановлено, що у собак зустрічався гастроентерит аліментарного та інфекційного походження, найчастіше парвовірусний ентерит. Гастроентерит аліментарного походження проявляється після 2-річного віку, а інфекційного походження (парвовірусний ентерит) – у 3–5-місячному віці [2].

Також встановлено, що більш ефективним є лікування собак за аліментарного гастроентериту. За парвовірусного ентериту ефективність лікування залежить від своєчасності надання лікувальної допомоги з обов'язковим застосуванням специфічних гіперімунних сироваток. Окрім цього за парвовірусного ентериту і гастроентериту аліментарного походження необхідно застосовувати для поліпшення травлення ферментні препарати, відновлення складу мікроорганізмів травного каналу – пробіотики, імуностимулювальні препарати і гепатопротектори.

Література

1. Смоляк В., Ліщук С., Добровольський В. (2023). Нозологічні аспекти, патоморфологічні зміни та особливості лікування гастроентериту собак за різної етіології. *Аграрний вісник Причорномор'я*, (106). (Трав. 2023). с.70–82 DOI: <https://doi.org/10.37000/abbsl.2023.106.08>
2. Smoljak V.V., Lishchuk S.G., Dobrovolsky V.A. Analysis of the dynamics and establishment of trends regarding the frequency of disease due to pathology of various dogs organ systems. *Електронний науковий журнал «Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка»*. 2023/6/16. №38. С. 179–184.